

Neşet Ertaş,1938 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesinde Abdallar (Kırtıllar) köyünde doğdu. Babası saz ustası Muharrem Ertaş, annesi Döne Hanım'dır. 7 kardeşi olan Ertaş ailenin ikinci çocuğudur. Çocukluğunda 8 yıl boyunca Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Kırıkkale, Keskin, Yerköy, Kayseri ve Yozgat bölgelerini gezdi. Bu yüzden okula gidemedi. Babası Muharrem Ertaş Orta Anadolu Abdal Müziği geleneğinin büyük ustalarındandır.(1) Ertaş, 5-6 yaşlarındayken önce keman, sonra da bağlama çalmayı öğrendi. Gittiği düğünlerde babasına kemanla eşlik etti. Aile geçimlerini bu şekilde kazanıyordu. 14 yaşında gittiği İstanbul'da çeşitli işler yaptı. 1957 yılında ilk plağı çıkartıldı. "Neden Garip Garip Ötersin Bülbül" türküsü plak olunca Neşet Ertaş efsanesi başladı. Ertaş bu dönemde Beyoğlu'nda da sahne almaktadır.2 yıl boyunca İstanbul'da çalışan Ertaş, daha sonra Ankara'ya gelerek burada sahne almaya başladı. (2) Ankara'da çalıştığı yerde Leyla isminde bir kızla tanışarak evlendi. Bu evlilikten Döne, Canan adında iki kız ve Hüseyin adında bir erkek çocukları oldu. Öte yandan Babası Muharrem Ertaş, Neşet'in bu evliliğine şiddetle karşı çıkmıştır. 1962 yılında İzmir Narlıdere'de askerliğini yaptı. Askerlik dönüşünde Leyla Ertaş ile süren 7 yıllık evliliğini bitirdi. 1978'de parmakları felç oldu. Müzisyenlikten başka mesleği olmadığı için de işsiz kaldı. Tedavi olacak parayı bulamayan Ertaş, çareyi 1979'da Almanya'da yaşayan kardeşinin yanına gitmekte buldu.(3) Tedavisini orada yaptırdı. 3 çocuğunu da yanına alarak mesleğine burada yeniden başladı. Çocuklarının eğitimi ve sanatsal çalışmalarından dolayı uzun bir süre Almanya'da kalan ünlü sanatçı, 2000 yılında İstanbul'da verdiği konserle sahne hayatına geri döndü.Öte yandan Neşet Ertaş, kendisine ait türkülerin son kıtalarında "GARİP" mahlasını kullanmaktadır. Ertaş, sazı ile hiç bir sanatçıya eşlik etmedi, sadece tek olarak çalıp söylemeyi tercih etti.Bir dönem devlet sanatçılığı teklif edildiğinde, "**Devlet sanatçısı olmak ayrımcılığa yol açar, ben halkın sanatçısı kalmayı tercih ederim**" diyerek bu unvanı ve devletten para almayı reddetti.

UNESCO tarafından yaşayan insan hazinesi kabul edilen Ertaş, 25 Nisan 2011 tarihinde İTÜ Devlet konservatuarı tarafından fahri doktora ödülüne layık görüldü.(4) Neşet Ertaş, 25 Eylül 2012 tarihinde İzmir'de tedavi gördüğü hastanede ileri evrede prostat kanseri nedeniyle 74 yaşında hayatını kaybetti. Ertaş'ın adı Kırşehir'deki caddelere ve okullara verilmiştir. Ayrıca babası Muharrem Ertaş'la birlikte bir de anıtı bulunmaktadır.

1, 2, 3. SORUYU METNE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

1.

Bu parçada altı çizili ve numaralandırılan cümlelerin hangisinde fiilimsi(eylemsi) yoktur?

A) 4   B) 3   C) 2   D) 1

2. Bu parçadan Neşet ERTAŞ ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Verilen bir unvanı ayrımcılığa yol açar diye reddetmiştir.

B) Okula gidememesinin sebebi çocukluğunda sürekli gezmesidir.

C) Felç geçirdikten sonra bir daha sahnelere dönme imkanı bulamamıştır.

D) Kendisine ait türkülerin son kıtalarında farklı bir isim kullanmıştır.

3.

“Neşet Ertaş, 1938 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesi Abdallar köyünde doğdu.”
cümlesi yapısı bakımından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi bu cümlenin yapısıyla özdeş değildir?

- A) 1962 yılında İzmir Narlıdere'de askerliğini yaptı.
B) Ankara'da Leyla isminde bir kızla tanışarak onunla evlendi.
C) Babası Muharrem Ertaş'la bir de anıtı bulunmaktadır.
D) Döne, Canan adında iki kız ve Hüseyin adında bir erkek çocukları oldu.

4 ve 5.SORUYU AŞAĞIDAKİ DURUMA GÖRE
CEVAPLAYINIZ.

Neşet, Müslüm, Barış, Orhan, Veysel ve Zeki sanatçılarının müzik yarışmasında aldığı puanlarla ilgili bilgiler şunlardır :

- Orhan, Neşet'ten düşük bir puan almıştır.
- Barış, Zeki'den yüksek, Müslüm'den düşük bir puan almıştır.
- Orhan'la Zeki'nin arasında bir sanatçı vardır.
- Barış puan olarak üçüncü sıradadır.

4.

Bu bilgilere göre beşinci sıradaki yarışmacı kim olabilir?

- A) Zeki
B) Orhan
C) Müslüm
D) Veysel

5.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisini söylemek kesinlikle doğru olamaz ?

- A) Orhan,Neşet'ten düşük Veysel'den yüksek puan almıştır.
B) Müslüm yarışmayı kesinlikle birinci olarak bitirmiştir.
C) Zeki, en düşük puanı almıştır.
D) Barış'la Veysel arasında Orhan yer almaktadır.

6.

Barış Manço, Aşık Veysel, Neşet Ertaş eğitimlik, insanlık ve sanat bakımından ülkemizin önemli kilit taşlarındandır.(1) 7'den 70'e Türk insanı etkileyen bu üç gönül adamı, bizlerde hatır gönül adına birçok iz bırakmıştır. (2) Çocukla çocuk olmayı, köylüyle köylü olmayı, garibanla gariban olmayı onların ezgilerinden, yüreklerinden ve tellerinden öğrendik.(3) Kısacası,bu üç gönül adamı insanlıkla, sevgiyle, saygıyla, muhabbetle anılacaktır. (4)

Numaralandırılmış yerlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Birinci cümle çatısına göre etken, yapısına göre basit bir cümledir.
B) İkinci cümle çatısına göre etken, yapısına göre birleşik bir cümledir.
C) Üçüncü cümle çatısına göre etken geçişli, yapısına göre sıralı bir cümledir.
D) Dördüncü cümle çatısına göre etken geçişsiz, yapısına göre basit bir cümledir.

BARIŞ MANÇO

Bariş Manço, 2 Ocak 1943 tarihinde, Rikkat ve Hakkı Manço çiftinin dördüncü çocukları olarak Moda'da dünyaya geldi. Annesi Rikkat Hanım, Türk Sanat Müziği sanatçısıydı. Aileden gelen yeteneğiyle özellikle ortaokul öğrenimini aldığı yaşlarda müzikle ilgilenmeye başladı. Lise yılları Galatasaray Lisesi'nde başladı. Müzik hayatına Galatasaray Lisesi'nde adım atan Barış Manço'nun arkadaşlarıyla birlikte kurduğu ilk grubun adı "Kafadarlar", ikincisi ise "Harmoniler"di. Daha sonra Şişli Terakki Lisesi'ne geçiş yaptı.

Lise yılları bittiğinde Belçika Kraliyet Güzel Sanatlar Akademisi'nde 1963- 1971 yılları arasında resim, grafik ve iç mimari eğitimi aldı. Belçika'da "Lemistgrees" adında, Amerikalı, Belçikalı, İtalyan, Kuzey Afrikalı, İngiliz müzisyenlerden oluşan bir grupta yer aldı. "Lemistgrees"le çalışmalarının sürdüğü iki yıl içerisinde Paris Olympia'da konser verdi. 1966 yılında Paris'te iki 45'lik plak çıkardı.

1970 yılında Türkiye'ye döndüğünde Fuat Güner ve Mazhar Alanson ile birlikte "Kaygısızlar" adlı grubu kurdu. Aranjman şarkılara tepki göstererek Anadolu'dan beslenen pop folk tarzında müzik yapmaya başladı. Onuncu plağı "Dağlar Dağlar" ile büyük bir çıkış yaptı, albüm beş ayda 700 bin adet satışa ulaştı.

"Dağlar Dağlar" çalışması, sanatçıya Altın Plak Ödülü'nü de kazandırdı. 1971 yılında Moğollar ile çalıştı. Aynı yıl Kurtalan Ekspres'i kurdu. İlk klibini 1973'te, "Hey Koca Topçu"ya çekti.

1975'te ilk albümü "2023"ü yaptı. 1978'de Lale Manço ile evlendi, Doğukan ve Batikan adında iki erkek çocuğu oldu.

1980 yılında Altın Orfe'de "Nick The Chopper" ve "Ben Bir Şarkıyım" adlı Bulgar şarkısı ile de altın madalyalar aldı. Yurtdışında birçok TV programına konuk olarak katıldı, birçok ülkede koserler verdi.

1983 yılında Eurovision Şarkı Yarışması'na "Kazma" adlı şarkısıyla katıldı, ancak elendi.

1988 yılının Ekim ayında TRT 1'de çocuk ve aileye yönelik bir eğitim kültür ve eğlence programı olarak başlayan "7'den 77'ye" , 1998 Haziran ayında 370. Kez ekrana gelerek Türk televizyonculuğunda ulaşılması zor bir rekora imza attı.

"Ekvator dan Kutuplar'a" isimli programında ekiyle birlikte beş kıtada 100'den fazla değişik yöreye giderek 600.000 km.'ye yakın yol kat etti.

Bestelediği 200'ün üzerindeki şarkısı, kendisine 12 altın ve 1 platin albüm/ kaset ödülü kazandırırken, bu şarkıların bir bölümü daha sonra Yunanca, Bulgarca, Arapça, Farsça, Kürtçe, Japonca, İbranice, Fransızca, İngilizce ve lemenkçe olarak yorumlandı.

Müzik ve televizyon hayatında sayısız ödüller alan Barış Manço'nun 1991 yılında devlet sanatçısı unvanı, yine aynı yıl Hacettepe Üniversitesi Onursal Doktora unvanı, Uluslararası Teknoloji Ödülü, Japonya Uluslararası Kültür ve Barış Ödülü, Belçika Krallığı Leopold II Şövalyesi Nişanı, Fransız Kültür Bakanlığı Edebiyat ve Sanat Şövalyesi Nişanı, Türkmenistan Cumhurbaşkanlığı tarafından verilen Türkmen Vatandaşlığı ödülleri vardır.

Barış Manço, 1 Şubat 1999 tarihinde Moda'da vefat etti.

7. SORUYU YUKARIDAKİ METNE GÖRE CEVAPLAYINIZ.

7.

Barış Manço ilgili bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Eğitim, kültür, eğlence programı dışında gezi programı da yapmıştır.
- B) Müziğe olan ilgisi ilerleyen yaşlarında olmuştur.
- C) Şarkılarının bir bölümünü çeşitli dillerde söylemiştir.
- D) Çeşitli müzik gruplarında ve grup oluşumunda yer almıştır.

8.

Kırşehir Neşet Ertaş Ortaokulu öğrencileri virgülün eş görevli sözcüklerin arasına veya sıralı cümlelerin arasına konulabileceği bilgisinden yola çıkarak örnekler vermiştir.

Muharrem : Kırşehir'i, Yozgat'ı, Kırıkkale'yi unutmak mümkün olur mu?

Paşa : Kırşehir'den birçok saz aşığı çıkmış, Kırşehir'i gururla temsil etmiştir.

Şemsi : Köyümün sorunlarını, milletimin sevdasını işledim bu türkülerimde.

Aydın : Gülşehri'yi, Türkçeyi diğer dillerden üstün olan kişiyi, her zaman örnek aldım.

Öğrencilerden hangisi öğrendiklerinden farklı görevde olan bir örnek vermiştir?

A) Aydın B) Şemsi C) Paşa D) Muharrem

9.

1.Sanatçımız dünyaya her geçen daha da bağlıyordu.

2.Aşık Veysel'i anlamak için birçok çalışma yapıyordu.

3.Neşet Ertaş Almanya'ya gitmişti, çünkü tedavisine orada devam edecekti.

4.Bariş Manço, çocukları saf ve temiz bir dille almıştı.

Bu cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Dördüncü cümlede hem içerik hem de üslup kullanılmıştır.

B) Üçüncü cümlede gerekçeli bir anlatım vardır.

C) İkinci cümle neden sonuç cümlesidir.

D) Birinci cümlede aşamalı bir durum söz konusudur.

10.

Yedi yaşıma geldiğimde iki kız kardeşimin ölmesine neden olan çiçek hastalığından iki gözümü kaybettim. Gözlerim dünyaya kapalı olabilirdi, ama babamın aldığı saz benim dünyamı aydınlattı. Çarmışlı Ali Ağa benim ilk saz öğretmenim oldu.

Sazımdan Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Dertli, Ruhsati gibi değerli sanatçıların ezgileri yankılanıp durdu. Sonrasında ise Ahmet Kutsi Tecer'le tanıştım. Bu tanışma hayatımın dönüm noktası oldu. Uzun ince bir yola girdik, güzelliğin on para etmez dedik, ben gidince dostlarım beni hatırlar ümidindeydik. Son olarak can dostum Türkçeyi saf ve özenle kullanarak sadık yarimize ulaştık.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi kesinlikle çıkarılamaz ?

A) Küçük yaşta saz çalmaya başlamıştır.

B) Hayatını değiştiren bir kişiden söz etmektedir.

C) İlk başlarda bazı sanatçıların eserlerini örnek alarak kendi sözlerini yazmıştır.

D) Dünyayı sazıyla, sözüyle görme çabasındadır.

11.

Anlatım bozuklukları her zaman aynı türde değildir, çeşitli sebeplerden anlatım bozukluğu ortaya çıkar.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinde farklı bir nedenden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Bariş Manço, Türkçe dilinin inceliklerini iyi bilirdi.

B) Neşet Ertaş, aldığı Devlet Sanatçılığı unvanını eşitliğe aykırı diye geri iade etti.

C) Aşık Veysel sıfırın altında eksi otuz derecede bile müziğine gönlünü koydu.

D) Üç büyük sanatçımıza 2018 tarihinde bu denemeyi yazmak onlara olan sevgimizdir.

12.

Sivas Aşık Veysel Ortaokulu öğrencileri cümlelerin öğelerine çalıştıktan sonra sadece yüklemden veya özne yüklemden oluşan cümlelerin olabileceğini öğrenmiştir.

Bu bilgilere göre öğrenciler şu cümleleri kurmuştur :

Bahri : Onun hayatında Ümit Yaşar Oğulcan önemli bir yer tutar.

Hayriye : Onu müzik dünyasına ve sevenlerine tanıtan kişidir Ahmet Kutsi Tecer.

Menekşe : Sazın,sözün,müziğin en büyük ustalarından biridir.

Ahmet : Aşık Veysel'i tüm Türkiye çok seviyor.

Bu cümleleri kuran öğrencilerden hangisinin cümlesi özne yüklemden oluşmaktadır?

- A) Hayriye
- B) Menekşe
- C) Ahmet
- D) Bahri

13.

1. Neşet Ertaş

Cahildim dünyanın rengine kandım

Hayale aldandım boşuna yandım

Seni ilelebet benimsin sandım

Ölürüm sevdiğim zehirim sensin

Evvelim sen oldun ahirim sensin

Seni ilelebet benimsin sandım

Ölürüm sevdiğim zehirim sensin

Evvelim sen oldun ahirim sensin

2. Aşık Veysel

Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın.
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın
Can kafeste durmaz uçar
Dünya bir han, konan göçer
Ay dolanır yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın
Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selam olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın

3. Barış Manço

Eski adamlar doğruyu söylemiş
Bir çiçekle bahar olmaz
Kişi kendini bilip sağa sola sormalı
Can pazarı bu oyun olmaz
Zürafanın düşkünü beyaz giyer kış günü
Sonunda şifayı kapıda şaşırınca
Bana gel beni dinle iyi yaz
Defteri kalemi al iyi yaz
Nane limon kabuğu bir güzel kaynasın
aman Ha ha ha ha ha içine hatmi çiçeği
biraz çörek otu katasın aman
Ha ha ha ha ha hatta biraz tarçın bir tutam
zencefil aman
Ha ha ha ha ha bin derde deva geliyor
biraz daha sabret güzelim
Ha ha ha ha ha hapşu
Çok yaşa Sende gör
Rahat ve iyi yaşa

Sanatçılarımızdan alınan bu güzel parçalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aşık Veysel birden fazla sıfat fiil kullanmıştır.
- B) Neşet Ertaş sıfat fiil kullanmıştır.
- C) Barış Manço zarf fiil kullanmıştır.
- D) Üç sanatçımızda çekimli fiillere yer vermiştir.

14 ve 15 ve 16.SORUYU AŞAĞIDAKİ
PARÇAYA GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Ben de onun gibi olmak isterdim.Onun kadar Dünyayı görmeden ruhunda, damarlarında ve yüreğinde hisseden bir kimse nin olmadığını düşünüyorum.

Dost dost diye diye nicesine sarıldığımızda kara toprağın sadık yarimiz olduğunu onun gibi hissetmek, ben giderim adım kalır dostlar beni hatırlasın sözülle dünyaya bir şeyler bırakmanın gayretine girmek ve uzun ince bir yoldan sevenlerime ve sevdiğilerime uzanmak isterdim.

Veysel gitti ama adı ve tadı belleklerimizden ve dudaklarımızdan asla gitmeyecektir.

14.

Bu parçada fiilimsi (eylemsi) olabilecek kaç sözcük kullanılmıştır.

A) 15 B) 14 C) 13 D) 12

15.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mecaz anlama gelebilecek kullanımlar vardır.

B) Karşılaştırma olarak alabileceğimiz bir kullanım vardır.

C) Benzetmeye yer verilmiştir.

D) Abartmalara da yer verilmiştir.

16.

Bu parçanın çatıya bakış açısı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Edilgen çatı cümlelere yer verilmemiştir.

B) Çatı aranmayacak durum söz konusudur.

C) Geçişli çatı özelliği olan cümle vardır.

D) Etken geçişsiz çatı özelliği vardır.

17.

Ayı kelimesini bizlere sevdiren Barış Manço'yu, gönül kelimesinin dillerde ve kalplerde dolaşması sağlayan Neşet Ertaş'ı bize sadık yarimizi aratan Aşık Veysel'i sevgiyle ve hasretle anıyoruz.

Bu cümle yapısı bakımından incelendiğinde aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümle ile özdeş olur ?

A) Anadolu'dan Neşet Ertaş ve Aşık Veysel gibi nice yiğitler çıkmıştır.

B) Biz sevdiğimizize sevgimizi ifade etmeyiz, onun için ona gurban olduğum deriz.

C) Dertli çalan sazın içinin oyuk olduğunu ancak bizim insanlarımız mısralarına dökülebilir.

D) Çocuklarla çocuk olduk ve onun şarkılarıyla büyükdük.

18.

Adana Barış Manço Ortaokulu öğrencilerinden yazım yanlışı olmayan bir cümle istenmektedir.

Barış : Arkadaşım Eşek adlı şarkı pekçok kişi tarafından beğeniliyordu.

Batıkan : Manço'da 7'den 77'ye herkesin duasını alan biriydi.

Lale : Müziğin yanısıra gezileriyle de belkelerimize kazınmış biridir.

Doğukan: O kadar çok eseri vardı ki bunu anlatmak mümkün değildir.

Buna göre yazım yanlışı yapmayan öğrencimiz hangisidir ?

A) Barış B) Lale C) Doğukan D) Batıkan

19.

1. Bir program ancak bu kadar güzel ve dolu olabilirdi, izlemeye gerçekten doymamıştık.

2. Güzellikler içinde Aşık Veysel de vardı, Barış Manço ve Neşet Ertaş da vardı.

3. Uzun zamandır izlediğim en güzel müzik programıydı Üstadlar Geçidi.

4. Bu programı hazırlayanlar her şeyi çok güzel düşünmüş ve aktarmıştı.

Bu cümlelerden bir paragraf oluşturulduğunda sondan ikinci cümle hangisi olurdu?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

20.

Sivas'ın temsilini Aşık Veysel, Kırşehir'in temsilini Neşet Ertaş üstlenmişti.(1) Barış Manço aslen Adanalı olsa da kendisi bütün Türkiye'nin hemşerisi sayılırdı.(2) Bu sanatçılarda memleket havası kokar, memleketlerinin adını duyurmakta isimleri bile yeterdi. (3) Aşık Veysel denince Sivas, Neşet Ertaş denince Kırşehir direkt olarak aklımıza gelir ve onlarla bu şehirler bütünleşirdi.(4)

Bu parçada numaralandırılmış yerlerden hangisi anlatım akışını bozmakta ve diğerlerinden farklı bir bakış açısı sergilemektedir?

A) 4 B) 3 C) 2 D) 1

DENEMEMİZ BİTMİŞTİR CEVAPLARINIZI KONTROL EDİN.

İNŞALLAH, SİZLERLE BÜYÜK BAŞARILARA İMZA ATACAĞIZ.

BİZİ İZLEMeye DEVAM EDİN!

**METİN METE& OSMAN KAĞAN METE
BİZİ FACEBOOK'TA LGS TÜRKÇE
"TAM" DESTEK GRUBUNDAN TAKİP
EDEBİLİRSİNİZ.**

**BU SANATÇILARLA İLGİLİ İNTERNET
SİTELERİNE TEŞEKKÜR EDERİM.**